KURJER WARSZAWSKI.

D. 11. Października. — Rok 1843. Środa.

№ 269.

Jutro, Ś. Maxymiljan. U Izraelitów święta wolne.

Wypis z Protokułu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego. Z Bożej Łaski My MIKOŁAJ I. Cesarz i Samowładca Wszech Rossji, Król Polski, etc. etc. etc. Uznając słusznem, aby Żydzi w Królestwie Polskiem osiadli, odbywali osobiście powinność zaciągową, równie jak inni poddani Nasi, zaciągowi ulegający, tudzież aby pobór tamecznych żydów do wojska, o ile podobna, odbywał się zgodnie z przepisami o tejże powinności dla spółwyznawców ich w Cesarstwie Naszem zaprowadzonemi: Rozkazaliśmy, na tej zasadzie uzupełnić obowiązujące w Królestwie Postanowienia o spisie i zaciągu wojskowym, przepisami o powinności Zaciągowej tamecznych żydów. Zatwierdziwszy obecnie przedstawione Nam w tej mierze przez Radę Administracyjną Królestwa, i w Departamencie Rady Państwa do Spraw Królestwa Polskiego rozpoznane przepisy, Rozkazujemy: Art: 1. Powołać żydów Królestwa Polskiego do osobistego odbywania powinności zaciągowej od d. 1go Stycz: 1844 r., podług załączonych tu i zatwierdzonych przez Nas przepisów. Art: 2. Od tegoż czasu znieść zapobieraną dotąd w Królestwie, od żydów w zastępstwie powinności zaciągowej, opłatę coroczną rekrutowego, w ilości rubli sr: 105,299. Art: 3. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego i pomienionych wyżej przepisów, które mają być przez Dziennik Praw ogłoszone, Polecamy Namiestnikowi Naszemu i Radzie Administracyjnej. Dan w Twierdzy Nowogieorgiewsku d. 14/26 Wrześ: 1843 r. (podp:) MIKOŁAJ. Przez Cesarza i Króla Minister Sekretarz Stanu, Ig: *Turkułł*.

W Gazecie Rządowej wczorajszej i dzisiejszej są przepisy o powinności zaciągowej w Królestwie, umieszczamy główniejsze paragrafy. Wszyscy Żydzi będący w wieku od 20stu do 25ciu lat skończonych, ulegają spisowi i zaciągowi wojskowemu. Żonaci żydzi, którzy mieć będą wiek spisowy, poprzednim paragrafem oznaczony, nie wyłączają się od zaciągu do wojska, w razie jeżeli do zapełnienia kontyngensu, od ludności żydowskiej przypadającego, zabraknie bezżennych spisowych, do służby zdatnych. Z niedoszłych wieku spisowego żydów, małoletni od lat 12tu do 18tu włącznie liczący, mogą być oddawani do wojska, lecz tylko przez same ich rodziny, w razie gdyby która z nich chciała tym sposobem zastąpić jednego z członków swoich, w wieku spisowym będącego, a na zaciąg powołanego. Za występki, za włóczęgostwo, i za inne przeciwko prawom wykroczenia, żydzi aż do 35ciu lat wieku włącznie, mogą być, z rozporządzenia Naczelnej Zwierzchności kraju, oddawani na zaciąg, skoro zdolnymi okażą się do służby. Wolno żydom, na zaciąg osobiście powołanym, stawić za siebie zastępców, lecz nieinaczej, jak z liczby swych spółwyznawców, w wieku do 25ciu lat skończonych i z zastosowaniem się do ogólnych przepisów o zaciągu w Królestwie. Zaciągowi żydzi, którzy bądź z miejsca poboru, bądź w drodze do wojsk, do których mają być wcieleni na służbę, dopuszczą się zbiegostwa, wszyscy bez wyjątku zastąpieni będą innymi żydami z tychże samych gmin wziętemi, z których zbiegli pochodzili.

Ner 2 Tomu 3 *Roczników Gospodarstwa krajowego* wyszedł w nowej Drukarni St: *Strąbskiego*. — Małoletni Sierota Walenty *Zadęcki* wraz z niewidomym Bratem swoim Józefem, składają najczulsze podziękowanie WJ Panom Urzędnikom iednego z biur, za ofiarowane im onegdaj wsparcie zł. 86 g. 10. — Za wypożyczenie Lornety do Wielkiego Teatru Panu W..... wziąłem kopiejek srebrem 50, i takowe przeznaczam na dochód żebraków w Gusze Kalwarji pomieszczonych. J. W. Z Saskiego Ogrodu wpłynęło d. 1go b. m. zł. 5 gr. 28. — Wkrótce wyjdzie na widok publicz: Powieść humorystyczna *Barona Brambeusa Senkowskiego*, pod tyt: *Uprzedzenie;* w przekładzie polskim *Marcina Szymanowskiego*. Prenumerata na to dzieło po cenie zł. 4, przyjmuje się w Księgarni Fr. *Spiess* przy ul: Senat: N° 460, tudzież w Red: *Jutrzenki* i u Osób w tym celu uproszonych. — Podpisany ma zaszczyt zawiadomić Szanow: Pu-

bliczność, iż wróciwszy do Warszawy, aby iak dawniej udzielać cierpiącym moią pomoc w sztuce *Dentystyki*, obrałem stałe mieszkanie pod Nr 417 przy ulicy Krak: Przedm:, obok pałacu J W. *Potockich*, gdzie i *Ubogim bezpłatnie* w każdym czasie, tego rodzaiu operacje i wszelkie środki na uśmierzenie bolu zębów udzielam. B. *Płoński*, Dentysta. — W tych dniach wyszedł z Drukarni J. *Unger*, tom 1szy *Bohatera naszych czasów* (w ięzyku rossyjskim napisał *Lermontow*, a na ięzyk polski przełożył Teodor *Köen*) stosownie do ogłoszenia w zeszłym miesiącu w pismach publicz: umieszczonego. Szanowni Prenumeratorowie przynależne im exemplarze odebrać zechcą od Osób u których na to dziełko zaprenumerować raczyły. Tom 2gi i ostatni wyjdzie w końcu b. m. Prenumerata przyjmować się będzie aż do wyjścia tomu 2go. Lista Prenumeratorów umieszczoną będzie w tymże tomie — Od dni kilku trwaiące wichry a szczególniej nadzwyczaj mocny onegdaj, stały się powodem spustoszenia w drzewach. Donoszą nam z okolic, że w kilku ogrodach wicher drzewa poobalał, toż i w Warszawie, a w Ogrodzie wód mineralnych złamał piękne drzewo *morelowe*, przy galerji zdrowia stoiące, które corocznie obfitym owocem okryte, nieraz *cierpienia tantalowe* między używaiącemi kuracji wzbudzało. — *Jej uśmiech*, Mazurek do śpiewu, z towarzyszeniem fortep:, słowa *Kucza*, muzyka *Listowskiego*, wyszedł w Składzie muzyki Ig: *Klukowskiego*, cena zł. 1. Do tegoż Składu odebrano nowości *Adama*, Caprice z *Hugonotów*, dzieło 100. *Burgmüllera* Fantazja i Rondo Pasterskie, dz: 79. Tegoż Sans Amour Souvenir de la Romance de *Macsini*, dz: 80. *Czernego* 24 ćwiczeń na lewą rękę, dz: 718. Tegoż Rondo *Chińskie*, dz: 721. *Dolera* Bagatelle na 4 ręce, dz: 40. *Drejszoka* La Coupe Chanson a boire, dz: 25. Tegoż wyiątki z Koncertu, dz: 27. *Liszta* Słowik, śpiew przerobiony na Fortep: *Onslowa* 34 kwartetów na skrzypce, altówkę i bas. *Rosellena* Fantazja brill: Don Pasqale, tudzież najnowsze Romanse francuz: do śpiewu z towarzyszeniem fortep: *Adama*, *Burgmüllera*, *Albertini*, *Donizetego*, *Masset*, *Puget*, *Liszta* i *Rubiniego*. — Zygmunt *Krysiński* Patron Tryb: Cy: Guber: Mazow:, przeniósł swe mieszkanie pod Nr 1771 przy ulicy Sto-Jerskiej, na 1sze piętro od frontu. — Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe za 100 zł., r. s. 14 k. 67 (zł. 97 gr. 24); kupon kop: 18. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Cecylji* Wszysey; po *Zachodzie słońca* JP. *Żółkowski* 2kroć.

Z Petersburga. — Przez dodatek do Rozkazu dziennego Cesarskiego, z dnia 9go Września, J. C. W. W. Xiążę Mikołaj Alexandrowicz, mianowany został Szefem pułku Smoleńskiego Ułanów, który ma nosić nazwę pułku Ułanów Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Mikołaja Alexandrowicza.

Anglja. — Z miast fabrycznych dochodzą pomyślne wiadomości o ożywieniu się handlu — Hrabia *Grey* choruie w *Newcastle* (Njukesl); w tych dniach przez śmierć utracił zięcia Pana *Buteel*, który również umarł w młodym wieku, iak pierwszy zięć Hrabiego Lord *Durham*.

Francja. — W archiwach sądu *Orleańsk*: znaleziono ważne dokumenty tyczące się ucieczki *Ludwika XVIgo* do *Varennes* (Varen), iakoteż osob które miały udział w owczesnych wypadkach, to iest Panów *Bouille*, *Choiseuil* (Szuazel) i *Damas*. — Śpiewak który w tych dniach w *Paryżu* odebrał sobie życie po wykonaniu morderczego zamachu na swoią żonę i dzieci, nazywał się *Pamel*, i należał do Towarzystwa opery komicznej; iego żona i iedno z dzieci może ozdrowieią z niebezpiecznych ran; dla tych nieszczęśliwych otworzoną została składka. — Pani *Sirej* matka *Sireia* który poległ w pokoiu Panny *Hejnefetter* w *Bruxelli*, rozstała się z tym światem. — O ile niebezpiecznie chodzić na ulicach paryzkich w późnych godzinach wieczornych, dowodzi wypadek następujący: 27go z. m. o północy, stadło małżeńskie wracaiąc do domu przez bulwark *włoski* (des Italiens) zostało napadnięte przez 4 h złoczyńców, którzy Damie zrabowali łańcuch złoty, a iej męża powalili o ziemię. Na krzyk napadniętych zbiegli się ludzie, a złoczyncy schronili się ucieczką.

Hiszpanja. — W magazynie prochu, który został wysadzony w powietrze pod *Madrytem*, znajdowało się 127 centnarów prochu, 700,000 ładunków, 10,000 ładunków armatnich, 800 nabi-

tych granatów i 10,000 karabinów. — Gazety madryckie donoszą o śmierci kobiety w skutek porodzenia 5ga dzieci; 3ie z nich żyło tak długo, że ie zdołano ochrzcić.

Hollandja. — P. *Schoonefeld* ma otrzymać ministerstwo sprawiedl:, a P. *Hall* zostanie przy ministerstwie skarbu.

Turcja. — Skarb egipski iest tak wycieńczony, iż Wice Król *Egiptu* winien swoiej armji żołd za 27 do 30stu miesięcy; mimo to zbytek u dworu *Mehmeda Alego* coraz więcej wzrasta. Dla Sułtana kazał budować wspaniały parostatek który będzie kosztował z 6 miljonów złp., nadto kazał urządzić nową przystań dla swoich okrętów niezdatnych do służby.

Rozmaitości. — We *Lwowie* Zakład naukowy imienia *Ossolińskich* otrzymał temi czasy w darze od Antoniego Hrabi *Humnickiego* znaczny i kosztowny zbiór ciekawości, składaiący się z medali, obrazów, posągów, rzeźb, rzymskich i etruskich starożytności, figurek porcelanowych chińskich i iapońskich, i t. p. zajmuiących przedmiotów, między któremi zasługuie też na uwagę zbiór 112 rozmaitych tabakierek; między temi widzieć można zabawne staropolskie rożki z kokosu i poważne puzderka *rokoko*, z iakich prababki nasze ów poważny pył zażywały, obok konchowych, porcelanowych, emaljowych, różno metalowych, rzeźbami i malowidłami ozdobionych tabakierek, począwszy od mniej kształtnych XVIIgo wieku, aż do wytwornej i kameryzowanej, za ozdobkę naszym modnisiom służącej. Niektóre z nich srebrne i szczerozłote odznaczaią się wysoką wartością. — W pobliżu miasta *Aix* (Es), wpadło niedawno temu dziecię do kanału; porwane od prądu rzeki, zostawało przeszło ćwierć godziny pod wodą, poczem dopiero z toni wydobyte zostało. Ciało tego półtora lat maiącego dziecięcia było iuż zupełnie skrzepłe i nie dawało żadnego znaku życia. Podczas gdy próżnuią a gawiedź otoczyła narzekaiącą matkę, przypadł ieden z Żandarmów, wziął nieżywe iuż dziecię w ramiona, otworzył mu kurczem ściśnięte usta, przycisnął swe wargi do zimnych warg dziecięcia i nadął ie silnie oddechem. Dziecię ożyło znowu w skutek tej poiedynczej operacji; otworzyło oczy, tętna krwiste znowu bić zaczęły, a ożywiaiące ciepło przeniknęło zmartwiałe iuż członki. — Z końcem zeszłego wieku nader dziwaczne były ieszcze mody. Był czas, iż żaden *Elegant* nie mógł inaczej pokazać się publicznie, iak tylko z laską głogową, maiącą naturalne kolce. Za najmniejszem poruszeniem rozdzierał swą laską takowy *Elegant* Damom suknie lub też kaleczył przechodzących, co było przyczyną rozmaitych nieprzyiemnych wypadków. W owym czasie były także małe pieski, a szczególniej wyżełki w modzie. Każda Niewiasta począwszy od margrabiny aż do gryzetki, musiała mieć pieska, któremu zazwyczaj mitologiczne przezwisko dawano. Najulubieńsze przezwiska były: Jowisz, Wulkan, Achill, a nawet Wenus. Kto z mężczyzn chciał uchodzić za modnisia, musiał koniecznie pieska nosić, a to tak, aby głowa owego pieszczoszka z pod ramienia lub z kieszeni wyglądała. Grzeczność takowa nie małą była u dam dla mężczyzn zaletą. Miejsce wyżełków wkrótce zastąpiły małe brytanki, później znowu wyżełki weszły w używanie i dotąd w modzie pozostaią; wszelakoż i najgrzeczniejszy nasz galant z bródką i wąsikami, nie nosiłby iuż teraz więcej Azorka lub Żemirki na ręku albo w kieszeni. — Gdy niedawno w *Hamburgu* nowa Śpiewaczka przedstawiała główną rolę w operze *Mozarta*, *Łaskawość Tytusa*, obecny maiętny *Kapitalista* zapytany o zdanie o tej Artystce, rzekł: „Ma głos śliczny, ale fałszywie wymawia.” W czemże to, zapytano: „Oto zamiast *kapitał*, wymawia *kapitol*.” (Zapomniał bogacz, że to była scena w Kapitolum rzymskiem.) — Inżynjerowie *angielscy* chcąc przekonać się istotnie iaki być może największy bieg parochodu po drodze żelaznej, zgodzili Konduktora pod warunkiem, że będzie leciał *na złamanie karku;* upewniaiąc go wszakże, że ieśli ujdzie szwanku, otrzyma znaczną nagrodę, w razie zaś kalectwa lub śmierci, Żona iego i Dzieci dostaną pensją. Konduktor puścił się w cwał i ubiegł szczęśliwie stacją 33 mil ieogr: w iednej godzinie. Nagroda wyliczoną mu została, ale ieden z entreprenerów uczynił przytem uwagę, że Konduktor nie wykonał proby sumiennie: „gdyby był palił tyle węgla ileby się zmieściło”, rzekł on: „machina byłaby niezawodnie pękła.” — W czasie pobytu Xtwa

Nemours w *Lugdunie*, rozdano dzieciom odzwyczaiących się w *Ochronach* 500 akcji Towarzystwa oszczędności po 50 fr. każda. — Do biura żeglugi na *Rodanie* w mieście *Lugdunie*, przybył Anglik żądaiąc wynaięcia parostatku do *Marsylji*, dla siebie tylko i *Miledy*. Administracja uczyniła zadość żądaniu *gentelmana*, kazała zapłacić tylko 3000 złp. za tę podróż.

S Z A R A D A.

Do Ciebie..

Gdybym mógł *drugie trzecie* godne znaleść Ciebie,
Takbym wsławił, rozgłosił, Twe wdzięki, zalety,
Że każdyby Cię wielbił iak Anioła w Niebie;
Boski przedmiot.... lecz wyższy nad siły Poety!...
Przyjm więc w hołdzie odemnie, *wszystko* dzieło Twoie,
Owoc uczuć bolesnych, żalu i tęsknoty;
Takiem będzie na wieki przeznaczenie moie,
Bom ia na drodze życia same *pierwsze, trzecie*
Zawsze znajdował tylko; a troski zgryzoty,
Dręczyć muszą dopoki żyć będę na świecie....

(Zeszła Szarada *Szabelka*).

Podaie się do publicznej wiadomości, iż z rozporządzenia Kom: Rząd: Spraw Wew: i Duchow:, odbędzie się w Biurze Rządu Gub: Podlaskiego w Siedlcach, dnia 19 (31) Październ: r. b. Licytacja głośna in plus na wydzierżawienie roczne od 1 Stycz: 1844 r. DOCHODÓW PROPINACYJNYCH w Ekonomji Rządowej Janów, do zakładu Stadnego należącej.

W Składzie Litograficznym i Materjałów Pismiennych Franciszka Schuster przy ulicy Krak:-Przedm: Nr 427, dostać można DZIENNIKÓW KUPIECKICH po złp. 3 i 4ry libra, oraz KONOSUMENTÓW, FRACHTBRYFÓW, WEXLI, ETYKIET do Win, Oliwy i Araku, po cenie nader umiarkowanej.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Hr. Neselrode Jene:-Lejt: z Kalwarji; Pawłowski Jen: Maior z Wiednia; Halpert Alex: Starszy pomocn: Komisji do urządzenia i rewizji Praw Króle: Polskie:; Wentzll Józ: Refer: Stanu z Łodzi: Lisiecki Dominik Dz: z Zeliszewa: Zawadzki Felix Obyw: z Wilkowa; Stankiewicz Igu: Oby: z Siekierna: Modzelewski Piotr Oby: z Pietniew: Zabierzewski Aug: Ob: z Bembosz.

DONIESIENIA.

P. Mareschalk i Komp: ma zaszczyt zawiadomić Szan: Publicz:, iż ma do sprzedania MASZYNE do prania bielizny nowego wynalazku patentowaną. Machina ta będąc najprostszą w użyciu, łączy w sobie najważniejsze zalety; iedna osoba może nią w godzinie tyle wyprać, ile 4 najzręczniejsze praczki. Oszczędza opał, utrzymuie bieliznę w trwałości, bo żadnego tarcia rękami nie trzeba. Zaleca się tanieścią, samo oszczędzenie mydła w krótkim czasie wraca koszt na kupno machiny wyłożony. Osobom życzącym ią nabyć pokazuie się sposób iej użycia. Machiny te są do nabycia u P. Trouve (Truwe) Fabrykanta brązów na Krak:-Przedm:, na przeciw Saskiego placu Nr 390; także u Mechanika na przeciw Sgo Krzyża Nr 401.

Dziś rano ciepła stopni 3. Wczoraj w połu: 6.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 36ty raz *Podejście*. 59ty raz *Icek Sędzią*. 10ty raz *Indjana*.

Dziś w pałacu Paca, SCENY METAMORFOS, po zniżonej cenie. Wkrótce ukończą się te widowiska.

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić Szano: Publi:, iż widoki KOSMORAMICZNE, dotąd w budzie za Krasińskim Ogrodem okazywane, a obejmuiące między innemi morderstwo Biskupa Warmee, tylko ieszcze krótki czas widzianemi będą; bowiem zostaną na również zajmuiące zmienione. Siegmann.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Freta, obok handlu Szotarego, Nr 275, SEXTET grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bielańs: i Tłumac: w domu Lilpopa Nr 600, familja *Bergier Herman* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej, obok domu W. Steinkellera, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej naprzeciw domu W. Steinkell:, Panny *Ensman* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni w domu P. Desautes ul: Sto-Jerska Nr 1773, JP. *Wolf* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu Baruka przy ul: Trębac k:, i Krak: Przedm:, familja *Rudlerów* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senatorskiej, między Hotelem Rzymskim a Litewskim, na 1szem piątrze, Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Jutro w Ogrodzie P. Ohma za Wolskiemi rogatkami, MUZYKALNA ZABAWA, Orkiestry połączone Wrocławska z Lipską, pod Dyr: JPP. *Szyndlera* i *Knabe*.

Donoszę Szano: Publiczności, iż w RESTAURACJI na Foxalu przy Ogrodzie, dostać można w każdą Niedzielę i Czwartek wybornych FLAKÓW; iakoteż przyjmuią się Obstalunki i Abonament miesięczny; przytem dostać można wszelkich Napoi. — Ktoby sobie życzył SALI na Wesele lub na iaką Zabawę, każdego czasu iest do wynajęcia. *Kotarski*.

Jutro w Restauracji *Badlińskiego* przy ulicy Długiej pod Nr 550, na Śniadanie: Pasztet z zwierzyny, Zaiąc pieczony, Flaki z pieca i zwycz:, Kołdony, i inne Potrawy; w Piątek i Sobotę różnych Ryb dostać można.

Jutro u *Maiewskiego* przy ul: Bednarskiej na Śniadanie, między innemi: Zaiąc z podle:, Indyk faszero:, Kapłonki, Kaczki, Comber baran:, Polędwica, Pieczeń, Kotlety, Flaki, Frykas, Kurczęta, Raki.